

Fólk flyta av landinum í stórum stíli

2630 hava pakkað sekkin í ár

– Tað ódámliga er, at umframt stóru summer-flytingina, sum vit hava havt seinastu árinum, flyta fólk eisini hinar mánaðarnar í árinum, sigur Hans Pauli Strøm, sosiologur

Hópflýggjanin úr Føroyum heldur fram. Teir fyrstu átta mánaðarnar í ár fluttu 2630 fólk av landinum. Sama tífarskeið fluttu 852 heim til Føroyar. Hetta gevur eina nettoflyting uppá 1778 føroyingar.

Sigur talið 1778 tær nakað. Tað er nøkulunda tað sama sum fólkatalið í Fuglafirði, ella í Vági. Var flytingin av landinum savnað til eitt av hesum plássunum, so var hetta avtoftað, eins og Skarð, Blankaskála, Koltur, á Víkum og Slættanes.

Við árslok 1989 búðu 47.838 fólk í Føroyum. Nú fimm ár seinni, í august 1994, búgva 43.758 fólk í Føroyum. Hesi seinastu fimm árinu eru vit vorðin 4080 fólk færri í Føroyum.

Sigur talið 4080 tær nakað? Tað er nakað tað sama sum fólkatalið í allari Klaksvíkini. Var flytingin savnað á einum stað seinastu fimm árinu, var øskukalt og laðað uppá dyrnar í hvørjum einasta húsið í Klaksvík í dag.

Tann maðurin sum veit eina mest um tølini í fólkaflytingini eitur Hans Pauli Strøm, hann er sosiologur, tað er samfelagsfrøðingur og arbeiðir á Hagstovuni.

– Tað sum eg haldi er mest ódámligt við seinastu tølunum er, at nú breiðir

flytingin seg frá summarinunum og útyvir hinar árstíðirnar, sigur Hans Pauli Strøm.

– Síðan stóra flytingin byrjaði í 1992 eru tey flestu flutt summarmánaðarnar. Eitt tífarskeið í juni 1992 fluttu enná fleiri heim enn út. Í 1993 byrjaðu fólk rættuliga at flyta utanfyri summarmartíðina og nú er myndin greið. Tað flyta framvegis eins nógv summarmánaðarnar. Vit seta met í ár. Men hinar mánaðarnar av árinum er rættuliga stór flyting, sigur Hans Pauli Strøm.

– Vit byrjaðu árið við at 331 fluttu av landinum, 86 fluttu heim. Hetta gevur eina nettoflyting uppá 245 fólk. Frá februar og til mai hevur talið ligið frá 73-128 fólk, sigur Hans Pauli Strøm.

justinus

Føroyskur heimføðisskapur:

Steingir dyrnar fyri týdningarmiklari vitan

Tað eru bert turr tøl ein fær at vita um eitt nú flytingina av landinum. Hvørji hesi mongu eru og hvønn vinnubólk tey umboða vita vit einki um. Stranga lógin um telduskráir, gera føroysk hag-tíðindi nógv minni sigandi enn eitt nú dansk

Bara higartil í ár eru 2630 føroyingar fluttir av landinum. Men skal ein tíðinda-maður royna at finna útav hvørjir hesir, hansara landsmenn eru, so kann hann ikki fáa hjálp frá Føroysku Hagstovuni ella samfelagsfrøðingum annars.

Teir noyðast at liva við, at lóggávan um telduskráir er so strong, at teir ikki sleppa at meta tær ymisku skráirnar saman. Í Hagstovundum fært tú bara at vita hvussu nógv fólk flyta av landinum, hvussu nógv flyta heimaftur og hvørjir aldursbólkar eru. Hetta er eisini bytt á kyn.

Men spurningurin um hvørji hesi fólk eru fæst einki at vita um. Nú 2630 føroyingar eru fluttir av landinum bara í ár, so kundi verið ógvuliga áhugavert at fingið at vita eitt sindur um hesi fólkini, uttan neyðugt var at fáa navnini av teimum fram. Eitt nú hvat gera hesi fólk? Hvørja útbúgving hava tey? Eru tey arbeiðsleys, ella ríma tey, tí tey ikki fáa tað at mala runt figgjarlaga? Hvørjum vinnubólki eru tey úr og hvørja inntøku hava tey havt seinastu árinum?

Eitt haft um beininu Vit hava spurt samfelagsfrøðingin Hans Paula

Strøm um lóggávuna um telduskráir:

– Okkara starvsfelagar í Danmark hava munandi betri umstøður at arbeiða undir. Á Danmarks Statestikk verður arbeiði við tí sokallaða registerstatestikkinum og hetta merkir at hagtalsfrøðingar hava fría atgongd til skráirnar, tó undir strongum eftirliti. Har eru møguleikar at samanmeta eina rúgvu av skráum. Eitt nú skráirnar hjá líkn-ingarvaldunum, tryggingunum. Eisini hava teir atgongd til skráirnar um hvar fólk búgva, sigur Hans Pauli Strøm.

– Føroyingar eru ógvuliga bangnir fyri at persónligir upplýsingar á telduskráum skulu misnýttast. Men okkum nýtist ikki nevnið á fólk. Vit hava heldur ikki brúk fyri p-talunum. Um hvør einstakur fekk eitt heilt annað nummar enn p-talið, sum gav okkum atgongd til at vita hvør persónurin var og hvat hann tókst við, so var nógv vunnin, sigur Hans Pauli Strøm.

– Høvdu vit kunna samanmetta landsfólkskránnar við telduskránnar hjá ALS, so høvdu vit fingið at vita nógv meira um tey sum flutt. Vit høvdu víta hvønn vinnubólk tey vóru í.

Hvussu leingi tey høvdu verið arbeiðsøk og um tey eitt nú vóru á veg út úr skipanini, tá tey fluttu, sigur Hans Pauli Strøm.

– Høvdu vit kunna samanborið landsfólkskránnar við skránnar um lønarútgjalding, so kundu vit fingið at vita um fólk flutti, tí tey ikki kláraðu at fáa tað at bera seg, sjálvt um tey høvdu arbeiði. Vit høvdu eisini fingið at vita hvørja ávirkan skattatryst og avgjöld hevði á fólk, sigur hann.

– Vit hesu truplu lóggávu, við tóttum skottum millum telduskráirnar hjá teimum ymisku stovnunum, nokta føroyingar sær sjálvum atgongd til týdningarmikla vitan. Eitt nú politikkaramir høvdu kunna grundað sínar avgerðir nógv betri, um teir høvdu hesar upplýsingar. Í dag eru ov nógv gitingar, sigur hann.

– Tað er eitt stórt ynkið hjá okkum sum arbeiða við hagtølum, at fáa betri hagtøl. Tað er heldur ikki serliga stuttligt, reint fakliga, ikki at kunna svara teimum mest einføldu spurningunum, tí vit ikki fáa nógv mikið av tilfari at arbeiða við, sigur Hans Pauli Strøm.

justinus

KOYRIKORT

Privat
sum vinnuligt
– so er tað ...

KOYRISKÚLIN
Á ARGJUM

Ring og
blá um tí 12270